

Dosarul nr. 2ra-1400/22
2-21101666-01-2ra-03102022

Prima instanță: Judecătoria Bălți (sediul central), (jud. V. Schibin)
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud. S. Procopciuc, D. Corolevschi, D. Stănilă)

Î N C H E I E R E

02 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios
administrativ al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Shkut Dmitry împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, Procuraturii Generale a Republicii Moldova cu privire la repararea prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală și ale procuraturii,

împotriva deciziei din 12 mai 2022 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost respins apelul depus de către Ministerul Justiției al Republicii Moldova și a fost admis apelul depus de Shkut Dmitry, modificată hotărârea din 05 noiembrie 2021 a Judecătoriei Bălți (sediul central), cu majorarea sumei încasate cu titlu de prejudiciu moral, de la 40 000 de lei până la 100 000 de lei, în rest hotărârea primei instanțe a fost menținută,

c o n s t a t ă :

La 07 iulie 2021, Shkut Dmitry a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției și Procuraturii Generale prin care a solicitat încasarea prejudiciului moral în mărime de 450 000 de lei și încasarea cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 5000 de lei.

În motivarea pretențiilor sale, reclamantul a invocat că la 15 septembrie 2015 Procuratura Generală a pornit urmărirea penală pe cauza penală nr.2015928343, în conformitate cu art. 361 alin.(2) lit. b) Cod penal.

A mai menționat că, la 02 octombrie 2015, Procuratura Generală a pornit urmărirea penală pe cauza penală nr.2015928366, conform indicilor infracțiunii prevăzută de art.46, art.260⁴ alin.(2) lit. c), art.261 din Codul penal. Iar, la 09 octombrie 2015, începând cu orele 07:00 și până la ora 10:40, în domiciliul sau din mun. Xxxxx, str. Xxxxx, ap. Xx, reprezentanții organului de urmărire penală au efectuat o percheziție în prezența membrilor familiei sale, inclusiv a copilului minor. La 09 octombrie 2015 a fost reținut în temeiul art.166 din Codul de procedură penală. Ulterior, la 11 octombrie 2015 i-a fost înaintată învinuirea în temeiul prevederilor art.46, art.260¹, art.260⁴ al.(2) lit. c) și art.261 Cod penal, fiindu-i imputat faptul că

a comis interceptarea ilegală a unei transmisii de date informatice, producerea, importul, punerea la dispoziție a parolelor, codurilor de acces sau datelor similare, încălcarea regulilor de securitate a sistemului informatic, în complicitate cu Diaciuc Alexandr, factorii de decizie a SRL „Netsistem” și SRL „Ip-proces” și cu alte persoane nestabilite de organul de urmărire penală, a creat un grup criminal organizat, care în perioada anilor 2014 – 2015, fiind în mun. Xxxxx, str. Xxxxx, a interceptat ilegal transmisiuni de date informatice cu privire la elementele constatate prin intermediul înregistrărilor video și fotografiilor obținute și înregistrate prin intermediul unității fixe și mobile de supraveghere a sistemului automatizat de supraveghere a circulației rutiere Controlul traficului, care conform hotărârii Guvernului nr.965 din 17 noiembrie 2014 pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea sistemului automatizat de supraveghere a circulației rutiere, controlul traficului și modificarea concepției sistemului automatizat de supraveghere a circulației rutiere controlul traficului, nu sunt publice și sunt destinate, provin și sânt efectuate în cadrul Sistemului automatizat de supraveghere a circulației rutiere controlului traficului.

A mai menționat că tot el a fost învinuit precum că în complicitate cu Diaciuc Alexandr, factorii de decizie a SRL „Netsistem” și SRL „Ip-proces” și cu alte persoane neidentificate de organul de urmărire penală, ar fi creat un grup criminal organizat, care în perioada anilor 2014 – 2015, fiind în mun.Xxxxx, str.Xxxxx, a propus, importat și a pus la dispoziție în mod ilegal, date de acces, care au permis accesul parțial la sistemul automatizat de supraveghere a circulației rutiere controlul traficului, în scopul interceptării ilegale a transmisiunilor de date informatice, cu privire la elementele constatate prin intermediul înregistrărilor video și fotografiilor obținute și înregistrate prin intermediul înregistrărilor video și fotografiilor obținute și înregistrate prin intermediul unității fixe și mobile de supraveghere a sistemului automatizat de supraveghere a circulației rutiere controlul traficului, care conform hotărârii Guvernului nr. 965 din 17 noiembrie 2014 pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea sistemului automatizat de supraveghere a circulației rutiere, controlul traficului și modificarea concepției sistemului automatizat de supraveghere a circulației rutiere controlul traficului care nu sunt publice și sunt destinate, provin și sunt efectuate în cadrul sistemului automatizat de supraveghere a circulației rutiere controlului traficului, prin acțiunile sale cauzând Ministerului Afacerilor Interne un prejudiciu calificat ca fiind unul în proporții deosebit de mare, în sumă de 1700000 de lei. Tot el a fost învinuit precum că în complicitate cu Diaciuc Alexandr, factori de decizie a SRL „Netsistem” și SRL ”Ip-proces” și cu alte persoane neidentificate de organul de urmărire penală, ar fi creat un grup criminal organizat, care în perioada anilor 2014 – 2015, fiind în mun. Xxxxx str. Xxxxx, a încălcat regulile de colectare, păstrare, repartizare a informației și regulilor de protecție a sistemului automatizat de supraveghere a circulației rutiere controlului traficului, prevăzute de hotărârea Guvernului nr.965 din 17 noiembrie 2014 pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea sistemului automatizat de supraveghere a circulației rutiere controlul traficului și modificarea concepției sistemului automatizat de supraveghere a circulației rutiere controlul traficului, nu sunt publice și sunt destinate, provin și sunt efectuate în cadrul sistemului automatizat de supraveghere a circulației rutiere controlul

traficului, fiind însușit transmisiunile de date informatice, cu privire la elementele constatate prin intermediul înregistrărilor video și fotografiilor obținute și înregistrate prin intermediul unității fixe și mobile de supraveghere a sistemului menționat. A menționat că, prin încheierea judecătorului Judecătoria Chișinău (sediul Rîșcani) din 11 octombrie 2015 în privința sa a fost aplicată măsura preventivă sub formă de arest preventiv pe un termen de 30 zile, iar la data de 11 noiembrie 2015 măsura preventivă sub formă de arest preventiv a fost prelungită până la data de 27 noiembrie 2015. În total s-a aflat în stare de arest preventiv în penitenciarul nr.13 mun. Chișinău – 50 de zile.

Prin încheierea din 27 noiembrie 2015 a Judecătoria Chișinău (sediul Rîșcani) i-a fost aplicată măsura preventivă sub formă de liberare provizorie sub control judiciar pe o durată de 30 de zile, până la data de 27 decembrie 2015.

Prin ordonanța procurorului Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, Oficiul „Nord” din 26 decembrie 2018 a fost scos de sub urmărire penală în cauza penală nr.2015928343, pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii prevăzute de art.46, art. 260¹, art. 260⁴ alin.(2) lit. c) și art. 261 Cod penal. A atenționat reclamantul că, în perioada de timp: 11 octombrie 2015 – 26 decembrie 2018 a fost învinuit în mod neîntemeiat și atras la răspundere penală ilegal pentru săvârșirea unor infracțiuni, în condițiile în care în acțiunile sale lipseau de fapt elementele obiective, proprii faptelor infracționale menționate. Ca urmare a acțiunilor ilegale a organului de urmărire penală i-au fost cauzate suferințe fizice și psihice, stres și neliniște, care i-au afectat grav sănătatea, iar consecințele acestor trăiri se manifestă până în prezent. Modalitățile de exprimare a prejudiciului moral cauzat constituie efectele concrete menționate deja, produse de organele de urmărire penală și procuratură, în legătură cu tragerea la răspundere penală, reținerea ilegală și aplicarea ilegală a măsurii preventive sub formă de arest. Astfel că, prejudiciul moral îl apreciază ca fiind echivalent cu suma bănească de 450000 de lei, reieșind din calculul: 5000 lei pentru o zi de arest dar și 5000 lei pentru fiecare lună în care a fost supus ilegal răspunderii penale. A mai menționat reclamantul, că deși a fost emisă ordonanța de scoatere de sub urmărirea penală a sa, pe motiv că acțiunile sale nu întrunesc elementele unei infracțiuni, până în prezent organele implicate în procesul penal declanșat nu au formulat scuze pentru acțiunile sale abuzive.

Prin hotărârea din 05 noiembrie 2021 a Judecătoria Bălți (sediul central) acțiunea a fost admisă parțial.

A fost încasată de la bugetul de stat al Republicii Moldova prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova în beneficiul lui Shkut Dmitry suma de 40 000 de lei, cu titlu de recuperare a prejudiciului moral, suma de 5000 de lei, cu titlu de cheltuieli de judecată pentru asistența juridică, în total suma de 45000 de lei. În rest, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Pentru a hotărî astfel, prima instanță a reținut că privarea reclamantului de libertate pe un termen de 50 de zile a determinat încălcarea dreptului la libertate consfințit de art.5 a Convenției Europene a Drepturilor Omului. Liberarea reclamantului sub control judiciar a determinat o conduită limitativă a exercitării drepturilor fundamentale a reclamantului.

Astfel, durata de peste 3 ani a urmăririi penale, perioadă în care reclamantul a avut statut de învinuit în comiterea infracțiunii grave, inevitabil a determinat o

afectare a statutului civil al acestuia, afecțiunea morală personală, starea de incertitudine funcțională și devianță a abilităților emoționale, care atestă suportarea prejudiciului moral.

În concluzie prima instanță a apreciat că cuantumul sumei de 40 000 de lei ca fiind unul echitabil și justificat pentru compensarea prejudiciului moral cauzat reclamantului prin acțiunile ilicite ale organului de urmărire penală, procuraturii și instanțelor judecătorești.

Prin decizia din 12 mai 2022 a Curții de Apel Bălți, a fost respinsă cererea de apel depusă de Ministerul Justiției și cererea de alăturare la apel depusă de Procuratura Generală.

A fost admisă cererea de apel declarată de Shkut Dmitrii și modificată hotărârea din 05 noiembrie 2021 a Judecătoriei Bălți (sediul central), cu majorarea sumei încasate din bugetul de stat al RM, prin intermediul Ministerului Justiției al RM în beneficiul lui Shkut Dmitry de la 40 000 de lei la 100 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral. În rest hotărârea primei instanțe a fost menținută.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că având în vedere că lui Shkut Dmitry i s-au adus acuzații în comiterea unor infracțiuni mai puțin grave și grave, fiindu-i aplicată cea mai aspră măsură preventivă, el deținându-se în arest preventiv pe parcursul a 50 de zile în condiții de izolator în P-13 Chișinău, urmărirea penală s-a derulat pe parcursul a 3 ani de zile, acordarea de către prima instanță a prejudiciului moral în mărime de 40 000 de lei este insuficientă în vederea restabilirii drepturilor lui Shkut Dmitry, astfel că suma prejudiciului moral urmează a fi majorată până la 100 000 de lei.

La 07 septembrie 2022, Ministerul Justiției al RM a contestat cu recurs decizia din 12 mai 2022 a Curții de Apel Bălți, solicitând casarea acesteia și a hotărârii din 05 noiembrie 2021 a Judecătoriei Bălți (sediul central) cu emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie respinsă ca nefondată.

În motivarea recursului a invocat că atât instanța de apel cât și prima instanță au interpretat în mod eronat legea și au apreciat arbitrar probele. Astfel, instanțele au aplicat eronat normele de drept material ce țin de încasarea prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești.

Or, pentru aplicabilitatea prevederilor Legii nr.1545-XIII din 25 februarie 1998, necesită a fi întrunite cumulativ atât circumstanțele prevăzute de art.6 - dreptul la repararea prejudiciului, cât și art.3 – cazurile de reparare a prejudiciului material și moral. Prin urmare, normele legale în cauză sunt indisolubile, respectiv nu pot fi aplicate separat.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) al Codului de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele dosarului rezultă că decizia recurată a fost pronunțată la 12 mai 2022, expediată în adresa părților la 06 septembrie 2022 (f.d.195). Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul împotriva deciziei instanței de apel în termenul stabilit de lege.

Analizând temeiurile invocate în cererea de recurs în raport cu materialele cauzei și prevederile legale, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de Ministerul

Justiției al Republicii Moldova, inadmisibil, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) al Codului de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) al Codului de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă. În conformitate cu art. 440 alin. (1) al Codului de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului. Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al Codului de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin.(1) lit. f) al Codului de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea considerării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de Ministerul Justiției al Republicii Moldova, nu pot duce la admisibilitatea recursului, or acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 al Codului de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurentei cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare al recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

Or, nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea amănunțită a motivelor de nelegalitate pe care se întemeiază, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului înseamnă nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Aderent, recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, condiția legală a dezvoltării motivelor de recurs implicând determinarea greșelilor anume imputate instanței de apel, o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează. Abordarea recurentului, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acestuia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune considerarea acestuia ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs declarată de Ministerul Justiției al Republicii Moldova.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea considerării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) ale Codului de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Victor Burduh